

Поради логопеда батькам, щодо проведення артикуляційної гімнастики з дітьми вдома.

Щоб дитина навчилася вимовляти складні звуки, її губи і язик повинні бути сильними і гнучкими, довго утримувати необхідне положення, без зусиль здійснювати багаторазові переходи від одного руху до іншого.

Всьому цьому допоможе навчитися **артикуляційна гімнастика**.

Артикуляційна гімнастика - це вправи для тренування органів артикуляції (губ, язика, нижньої щелепи), необхідної для правильної вимови звуків.

Артикуляційна гімнастика являє собою комплекс вправ, спрямованих на вироблення повноцінних рухів і певних положень органів артикуляційного апарату, необхідних для правильної вимови звуків.

Чому необхідно займатися артикуляційною гімнастикою:

1. Завдяки своєчасним заняттям артикуляційною гімнастикою і вправами з розвитку мовного слуху, деякі діти самі можуть навчитися говорити чисто і правильно.
2. Діти зі складними порушеннями звуковимови зможуть швидше подолати свої мовні дефекти, коли з ними почне займатися логопед та батьки: їх м'язи будуть вже підготовлені.
3. Артикуляційна гімнастика дуже корисна також дітям з правильною, але млявою звуковимовою, про яких кажуть, що у них «каша в роті».
4. Заняття артикуляційною гімнастикою дозволяє всім: і дітям, і дорослим - навчитися говорити правильно, чітко і красиво.

Безсумнівно, спочатку комплекс артикуляційної гімнастики відпрацьовується логопедом, і тільки після цього - пропонується для занять вдома з батьками. Для цього, дорогі батьки, вам необхідно самим навчитися виконувати гімнастику артикуляції правильно!

Рекомендації по проведенню артикуляційної гімнастики:

- Проводити її потрібно щодня, щоб відпрацьовані у дитини рухові навички закріплювалися, ставали міцнішими;
- Тривалість гімнастики 3-5 хвилин;
- Не слід пропонувати дитині відразу багато вправ, достатньо 2-3;
- Артикуляційну гімнастку виконують сидячи, так як в такому положенні у дитини пряма спина, тіло не напружене, руки і ноги знаходяться в спокійному положенні;
- Для того щоб дитина знайшла правильне положення язика, наприклад, облизати верхню губу, намажте губу варенням, шоколадом або медом;
- Заняття повинні проходити в ігровій формі.

(Можна залучити улюблену іграшку: «Давай покажемо ляльці, як правильно виконувати гімнастику для язичка»);

- Дитина повинна добре бачити обличчя дорослого, а також своє обличчя, щоб самостійно контролювати правильність виконання вправ. Тому дитина і дорослий під час проведення артикуляційної гімнастики повинні перебувати перед дзеркалом.

Робота організовується так:

1. Дорослий розповідає про майбутні вправи, використовуючи ігрові прийоми.
2. Показує його виконання.
3. Вправу робить дитина, а дорослий контролює виконання.

Дорослий, який проводить гімнастику артикуляції, повинен стежити за якістю виконуваних дитиною рухів: точність руху, плавність, темп виконання, стійкість, перехід від одного руху до іншого.

Спочатку при виконанні дітьми вправ спостерігається напруженість рухів органів артикуляційного апарату. Поступово напруга зникає, рухи стають невимушеними і разом з тим координованими.

Артикуляційна гімнастика є підготовчим етапом при постановці звуків. У зв'язку з чим необхідно пам'ятати про те, що тісний контакт логопеда і батьків, систематичне закріплення отриманих навичок в домашніх умовах значно скоротить час постановки звуків і введення їх в мову.

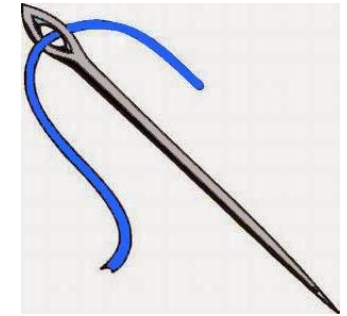
Вправи для губ:

1. **"Посмішка"** - Утримання губ в посмішці. Зуби не видно.
2. **"Трубочка"** - Витягування губ вперед довгою трубочкою.
3. **"Хоботок"** - Витягування зімкнутих губ вперед.
4. **"Бублик"** - Зуби зімкнуті. Губи округлені та трохи витягнуті вперед. Верхні і нижні різці видно.
5. **"Кролик"** - Зуби зімкнуті. Верхня губа піднята і оголює верхні різці.

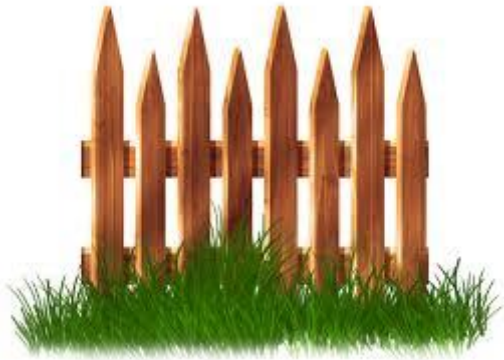

Вправи для язика:

1. **«Лопаточка»** - Рот відкритий, широкий розслаблений язик лежить на нижній губі.
2. **«Чашечка»** - Рот широко відкритий. Передній і бічний краї широкого язика підняті, але не торкаються зубів.
3. **«Голочка»** - Рот відкритий. Вузкий напружений язик висунутий вперед.
4. **«Гірка»** - Рот відкритий. Кінчик язика впирається в нижні різці, спинка язика піднята вгору.
5. **«Годинник»** - Рот відкритий. Губи розтягнуті в посмішку. Кінчиком вузького язика поперемінно тягтися під рахунок дорослого до куточків рота.
6. **«Гойдалка»** - Рот відкритий. Напруженим язиком тягнутися до носа і підборіддя, або до верхніх і нижніх різців.
7. **«Почистити зуби»** - Рот закритий. Круговим рухом язика обвести між губами і зубами.
8. **«Конячка»** - Присмоктати язик до піднебіння, клацнути язиком. Цокати повільно і сильно, тягнути під'язикову зв'язку.
9. **«Грибочок»** - Посміхнутися, поклацати язиком (як конячки), при клацанні присмоктати широкий язик до піднебіння: це капелюшок гриба, а вуздечка під язиком - ніжка.

Комплекс артикуляційних вправ для свистячих звуків:

Комплекс артикуляційних вправ для шиплячих звуків:

Комплекс артикуляційних вправ для звука (Р):

Комплекс артикуляційних вправ для звуку (Л):

